

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: דינור	שם פרטי: דב
--------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: פויירווקר		בלועזית Fweirookr	
שם פרטי איתו נולדתי: ברנרד		בלועזית Bernard	
עיר לידה: מונקאץ' (מוקצ'בו)		בלועזית -Mukachevo (Moktz'bo)	
שם פרטי ושם משפחה של האב: יוסף פויירווקר		שם פרטי ושם נעורים של האם: חנה אסטרייך	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: מונקאץ' (מוקצ'בו)		בלועזית -Mukachevo (Moktz'bo)	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) תיכונת		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) הייתי אסיר וניידתי ברחבי אירופה רומניה, הונגריה, בריה"מ, צ'כוסלובקיה			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור בודפשט	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי		שנת עליה: 1946	
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה ספינת מעפילים איטלקית בשם "רוזה"	

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

שמי דב ונולדתי בצ'כוסלובקיה בעיר בשם מוקצ'בו בתאריך 11/05/1926 למשפחה מבוססת בת 10 נפשות. אבי יוסף עבד כסוכן ביטוח בכיר ואימי חנה הייתה עקרת בית וגידלה אותי ואת שבעת אחיי ואחותיי, באותה תקופה לא היה חסר לנו דבר, אבי פרנס את משפחתי בכבוד ולא חסר לנו דבר. לפני המלחמה לא חששנו להתבלט כיהודיים וחגגנו את החגים בצורה חופשית ושמחה, כמו כול הילדים, סיימתי בי"ס יהודי ועליתי לתיכון ושם למדתי עד שהצ'כים עזבו את המקום בעקבות כניסתם של ההונגרים בתחילת המלחמה ועברתי לביה"ס ההונגרי, בשנת 1942 כשהגיעה המלחמה להונגריה, עזבתי את ביה"ס.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת,

השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בשנת 1942 לפני שהרוסים כבשו חזרה את צ'כוסלובקיה והגרמנים הוציאו צו לאסיפת כל היהודים ולקיחתם לאושוויץ, אני זיהיתי את העומד להתרחש ועברתי להתגורר בבודפשט תחת זהות בדויה של בחור נוצרי וזאת כדי להינצל מהמוות. משפחתי נותרה במוקצ'בו ונלקחה ע"י הגרמנים. עוד לפני לקיחתם ניסיתי להציל את משפחתי, רציתי שיבואו אליי לבודפשט אבל הדבר לא היה אפשרי, באמצעות כסף רב ששילמתי, הצלחתי להשיג שני מקומות לבודפשט, אמרתי לאימי שתאסוף את עצמה ואת אחותי הקטנה ואני אדאג לכך שהן תימלטנה מהגרמנים ותגענה אליי לבודפשט לחוף המבטחים לאותו הרגע. אימי סירבה לעזור את שאר ילדה אז הצעתי ששני אחיי הגדולים יגיעו אליי אך גם הם סירבו לעזוב את אימי וכך כולם נלקחו ברכבות לאושוויץ והקשר עימם נותק, ולצערי הם נרצחו באושוויץ. בזמן המלחמה שהרוסים כבשו את הונגריה חייתי כמו שציינתי תחת זהות בדויה, עסקתי באותה תקופה בהברחת יהודים מפני הנאצים ועל כך שילמתי כשישבתי בחמישה בתי סוהר שונים ברחבי אירופה. באחד הכפרים ששהיתי בו, הבחנתי במודעה שפורסמה ובה צויין שישנו גיוס כללי לצבא הגרמני, אומנם פחדתי מאוד שבמהלך הבדיקות הרפואיות לגיוס, הרופאים הגרמנים יבחינו שעברתי ברית מילה ויוציאו אותי להורג אז כדי להימנע מחשיפה זאת הצהרתי שאני בריא, לא נבדקתי וקיבלתי צו גיוס לעוד שבועיים שאליו כמובן לא התייצבתי. בניסיון ההימלטות מפני הגרמנים, ניסיתי לעבור את גבול הלחימה בין הגרמנים לרוסים, זה היה מעשה מסוכן וטיפשי ביותר אך הייתי נער מתבגר וחייב הסיכונים שלי לא היה שקול לאדם בוגר. לאחר שעברתי את הגבול, חפרתי בור קטן ונשכבתי בתוכו, כיסיתי את עצמי בקש שמא יגלו אותי. בבור זה שכבתי שני לילות ושלושה ימים ורק ששמעתי מישהו מדבר בשפה הרוסית, יצאתי מהמסתור ולפניי ראיתי חייל רוסי שנדהם לראות אותי עומד לפניו, הוא הרים את נשקו וכיוון אותו לעברי אבל אני צעקתי לו ברוסית שלא ירה ושייקח אותי לפגוש קצין בכיר רוסי שאת שמו אני לא זוכר אבל הכרתי אותו בעקבות קריאות ספרות רוסית, למזלי הוא לא ירה בי כי הוא חשב שאני רוסי ונלקחתי משם.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בתום המלחמה הייתי בטוח שכל בני משפחתי נרצחו בשואה אך לשמחתי גיליתי ששלושה מאחיי נותרו בחיים: אחותי יולנדה שרדה את מחנה אושוויץ, אחי פינחס שלחם עם הפרטיזנים ועל כך קיבל צל"ש ואח נוסף, נתן, שעבד כשולה מוקשים אצל הגרמנים. לאחר המלחמה הגעתי לבוקרשט ושם פגשתי בהמון פליטים יהודים שניצלו מהגרמנים. בבוקרשט היו נציגים שהגיעו מישראל וביקשו ממני לעזור להם להעביר ניצולים לארץ. לארץ עליתי דרך איטליה בספינת מעפילים בשם "רוזה" ועליה היו כ- 800 מעפילים וכ- 400 חברי תנועות הנוער השונות ועליהם הייתי אחראי. כשהגענו לקרוב לחופי ארץ ישראל, בסוף דצמבר 1946 החלטנו להמתין עם הירידה לחוף ל- 31/12/1946 ליום חגיגות הסילבסטר שביום הזה החיילים האנגלים יחגגו וישתו לשוכרה ולא יהיו ערים לנעשה מסביבם, אז התקרבה הספינה לחוף וכשניתן האות, קפצנו כולם למים ושחינו לחוף.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

נא ספרי על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בארץ הייתי חלק מחבורה שתפקידה היה להקים יישוב בנגב, לאחר מכן חייתי כעשרים שנים בקיבוץ גבעת ברנר, שם פגשתי את אשתי אווה ולנו נולדו 3 ילדים ומהם יש לנו 8 נכדים ושני נינים. המסר שלי לדורות הבאים הוא שעלינו לעשות את כל הנדרש כדי שלעולם לא נגיע למצב שקרה לעם היהודי בעבר.

ראיון: איגור וקסמן, חיפה

תאריך הראיון: מאי 2013